

توصیه وزیر کشور خطاب به فرمانداران درباره انتشار آمار مبتلایان کرونا:

آمارسازی ممنوع

پیام خبر ۲

یادداشت

در جست و جوی راهکار خودپالایی خلیج گرگان

مسعود باقرزاده کریمی |

مدیر دفتر اکوسیستم‌های تالابی سازمان حفاظت محیط زیست |

بررسی وضعیت خلیج گرگان و تالاب میانکاله نشان می‌دهد که اثر کاهش تراز دریای خزر بسیار معنی‌دارتر از کاهش آب‌های حوضه آبخیز است. هرچند نمی‌توان کاهش آب منابع بالادست را نادیده گرفت اما با اطمینان می‌توان گفت اثر عقب‌نشینی دریا بسیار بیشتر است. خشکی در مجموعه میانکاله و خلیج گرگان رخ داده چون تراز آب دریا مدام در حال کاسته شدن است. از سوی دیگر اثرات خشکی در خلیج گرگان مشهود است چون بخش‌های غربی در مسیر تالاب‌های لیو و زاغمرز، شیب کمتر و ارتفاع بیشتری دارد. این ۱۰ هزار هکتار خشکیدگی اشاره به محدوده غرب دارد. در این وضعیت برای یافتن راهکار تعدیل‌کردن اثر دریا، مطالعات بسیاری انجام شده است که آخرین آن مربوط به مرکز اقیانوس‌شناسی است. اگرچه خیلی نمی‌توان در رفتار دریا تغییر ایجاد کرد اما این مرکز تحقیقاتی به این جمع‌بندی رسیده است که تالاب میانکاله و خلیج گرگان علاوه بر کم شدن تراز آب، مشکل جدی دیگری دارند: کمبود اکسیژن. این مسئله به دنبال نبود شرایط تبادل آب رخ می‌دهد. وقتی جریان آب دریا بالا می‌آید، جریان آب وارد خلیج می‌شود و بعد دوباره ارتفاع آن کم می‌شود یا طوفان‌هایی در خشکی آب را به دریا هدایت می‌کنند. حالا در نبود این جریان اکسیژن به تالاب نمی‌رسد و خفگی و مسمومیت در آب رخ می‌دهد. چه آنکه سال پیش هزاران پرند در میانکاله و خلیج گرگان تلف شدند و یک علت‌ها همین مسمومیت بود. مرکز اقیانوس‌شناسی ادعا می‌کند که بر اساس این مطالعات، اگر تنگه‌هایی که خلیج و دریا را به هم مرتبط کرده لایروبی کنیم، جریان آب سریع‌تر خواهد شد و خودپالایی و تبادل آب به میزان بیشتری رخ خواهد داد. با این راهکار البته که سطح آب خلیج بالا نخواهد آمد و این مرکز نیز چنین ادعایی ندارد اما به اطمینان بیشتری می‌توان گفت که با انجام لایروبی کانال‌های منتهی به خزر نوعی تهویه در این زیستگاه رخ خواهد داد. البته این نظریه طرفداران و منتقدانی دارد. اما اگر ستاد ملی تالاب‌ها به تصمیم برسد، این اقدام بعد از مطالعه تخصصی زیست محیطی و با طراحی و نقشه‌برداری دقیق‌تر صورت خواهد گرفت تا آسیب کمتری به منطقه وارد شود. علاوه بر این ما در ستاد ملی تالاب‌ها اقدامات بسیار زیادی را به تصویب رسانده‌ایم. مشکل فاضلاب‌ها، مسئله پروش ماهی که بخشی از آلودگی را به منطقه گسیل می‌کند، تعارضات با بانک زمین و موارد بسیار زیادی را در نظر داریم که باید حل شود. لایروبی کانال‌ها بعد از ابلاغ ستاد ملی انجام خواهد گرفت و امیدواریم به سمت بهبودی قدم برداریم.

به دنبال عقب‌نشینی دریای خزر، بخشی از خلیج گرگان خشکیده و همزمان گرفتار آلودگی است

خشکی خلیج بزرگ

بنا به اعلام کارشناس سازمان نقشه‌برداری، از ۴۰۰ کیلومتر مربع وسعت خلیج گرگان، بیش از ۱۰۰ کیلومتر مربع خشک شده است

ادامه مناقشه بر سر شکستن حریم منظری بنای قاجاری کاشان

نفسی خانه پروجردهی‌ها حبسی می‌شود

۳

۴

پسماندهای کرونایی «ایده» بدون بی‌خطر سازی دفن می‌شوند

کمتر کسی تصاویر دوده‌های دنباله داری که می‌گفتند، منشا آن آتش سوزی پسماند در سایت پسماند صفیره اهواز است را از یاد برده. دودی که بسیاری آن را منشا آلودگی هوای شهر می‌دانستند. تصاویری مانند آنچه در صفیره رخ داد، هر از چندگاهی در فضای مجازی دست به دست می‌شود و واقعیت نبود سایت و لنذفیل و مدیریت صحیح پسماند در شهرهای جنوبی را به یاد مسئولان می‌اندازد. اینکته برای گروه‌های مختلف پسماند در شهرها باید چگونگی عمل کرد، مساله‌ای بود که عصر دیروز در جلسه کارگروه مدیریت پسماند استان خوزستان بررسی شد و مسئولان از واقعیتانی پرده‌برداری کردند که به نظر می‌رسید تا کنون رسانه‌های نشده است.

۳۰مهر و ۷

کشف دو تابوت سفالی

در «جوبجی»

ایپام ما در جریان تازه‌ترین فصل کاوش محوطه تاریخی جوبجی راهرمز، دو تابوت سفالی در این منطقه کشف شد. این تابوت‌ها این تابوت‌ها برای مطالعات اولیه و حفاظت‌های لازم به پایگاه میراث جهانی هفت‌تپه انتقال داده شدند. با توجه به فراهم بودن شرایط انجام آزمایش‌های اولیه در مجموعه میراث جهانی و موزه هفت‌تپه، بنا بر درخواست سرپرست تیم کاوش، گروه باستان‌شناسی پایگاه به محل کاوش اعزام شدند.

پیام‌هیراث ۴

تخت در گاه‌قلی بیگ

رو به ویرانی است

تخت درگاه قلی‌بیگ که محل دفن رئیس ایل افشار بوده رو به ویرانی است. خبرگزاری مهر گزارش داده است که با وجود مرمت این بنای صفوی کرمان در سال ۹۷، بعد از شیوع کرونا و تعطیلی گردشگری، این بنا رها شده است. در این گزارش آمده است: «وضعیت کنونی این بنای تاریخی چنان ناپسامان است که قلب هر شهروند کرمانی که به تاریخ و فرهنگ شهر علاقه داشته باشد را به در می‌آورد.»

پیام‌هیراث ۴

فراخوان مناقصات عمومی یک مرحله ای با ارزیابی ساده

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای جنوب استان کرمان در نظر دارد مناقصات عمومی ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصات از دریافت اسناد مناقصات تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس " www.setadiran.ir " انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصات محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصات در سامانه تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۸/۲۸ می باشد.

شماره مناقصه	عنوان پروژه	مبلغ برآورد (ریال)	نوع تضمین	مبلغ تضمین (ریال)	فهرست بها
۹۹/۴۶۶/الف/۱۳	تکمیل پروژه احداث بل ۱۰ دهانه ۵ مترمخمدآباد به میزان ۵ دهانه ۶ متر (محمدآباد نیاب شهرستان نونجان)	۶,۹۴۷,۰۱۴,۸۳۹	براساس بخشنامه ۱۳۳۴۰۲	۳۴۷,۳۵۰,۷۴۲	راهداری سال ۹۹
۹۹/۴۶۶/الف/۱۴	اجرای عملیات آسفالت و بریکت (روستاهای دسک، گرمزیر رودفرق، میجان، پشت کوه دوساری، گمرگان- امجز)	۲۴,۰۰۰,۲۸۶,۲۶۵	آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی	۱۲,۰۰۰,۱۴۳,۳۱۳	راه راه آهن و باند فرودگاه سال (۱۳۹۹) (فهرست بهای تخمینی)

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصات از سایت : تا ساعت ۱۳ روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۴
 مهلت زمانی ارائه پیشنهاد : تا ساعت ۱۱:۰۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۶
 زمان بازگشایی پاکت ها : ساعت ۸:۰۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۷
 اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصات و ارائه پاکت های الف : نشانی : اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای جنوب استان کرمان به نشانی: جیرفت - کیلومتر ۵ جاده کرمان- ایتدای شهرک صنعتی شماره ۲ جیرفت و تلفن : ۰۳۴۴۳۳۵۲۱۳۹ و ۰۳۴۴۳۳۵۲۱۳۹
 اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس : ۰۲۱۴۱۹۳۴ ، دفتر ثبت نام : ۸۵۱۹۳۷۶۸ و ۸۸۹۶۹۷۳۷۷

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای جنوب کرمان

آب را هدر ندهیم

جناب آقای حسن امیری
 دبیر کل محترم اتاق کرمان

با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به جنابعالی تسلیت گفته و از درگاه ایزد منان برای آن مرحومه غفران الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت داریم.

همکاران شما در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله ای پروژه عمرانی احداث محوطه سازی و زیر سازی پارکینگ بیمارستان پیامبر اعظم (ص) شهر کرمان

مدیریت درمان تامین اجتماعی استان کرمان در نظر دارد مناقصه عمومی پروژه عمرانی احداث محوطه سازی و زیر سازی پارکینگ بیمارستان پیامبر اعظم (ص) کرمان (شامل محوطه سازی و زیر سازی پارکینگ ۷۸۰۰ متر مربع)، تخریب و نوسازی دیوار حصار (۱۵۰ متر طول) به شماره ۰۳۴۳۷۰۰۰۰۴-۲۰۹۹۰۰۵۴۳۷۰۰۰۰۴ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۳۹۹/۰۸/۲۶ می باشد
 مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت : ساعت ۱۹ روز شنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱
 مهلت زمانی ارائه پیشنهاد : ساعت ۱۹ روز دوشنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۷
 زمان بازگشایی پاکت ها : ساعت ۹ روز سه شنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۸
 اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت ها الف : آدرس کرمان بلوار شهید عیاسیور - روبروی مصلی - مدیریت درمان تامین اجتماعی و کدپستی ۷۶۱۴۶۵۶۴۱۹
 تلفن ۰۳۴۳۷۳۳۵۲۱۳۹-۰۳۴۳۷۳۳۵۲۱۳۹ و آقای حسینی صفا (شماره موبایل ۰۹۱۳۳۳۳۹۵۴۷)
 اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس : ۰۲۱-۴۱۹۳۴
 دفتر ثبت نام : ۸۵۱۹۳۷۶۸ و ۸۸۹۶۹۷۳۷۷

مدیریت درمان تامین اجتماعی استان کرمان

فراخوان مناقصه عمومی (دو مرحله ای) پروژه برق رسانی بیمارستان ۳۲ تختخوابی فخرج دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی در مانی بم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بم در نظر دارد مناقصه عمومی (دو مرحله ای) پروژه برق رسانی بیمارستان ۳۲ تختخوابی فخرج به شماره ب-۱-۹۹/۰۸-۱ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ستاد به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۳۹۹/۰۸/۲۶ می باشد.
 مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱
 مهلت زمانی ارائه پیشنهاد : ساعت ۱۴:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۱
 زمان بازگشایی پاکت ها : ساعت ۹:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲
 مکان ارائه پاکت های (الف، ب، ج) بصورت فیزیکی : آدرس بم بلوار شهید رجایی دانشگاه علوم پزشکی بم دبیرخانه حراست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بم ، امور مناقصات ، تلفن ۰۳۴-۴۴۳۴۴۶۰۱
 اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه :
 مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴
 دفتر ثبت نام: ۸۵۱۹۳۷۶۸ و ۸۸۹۶۹۷۳۷۷

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی در مانی بم

به دنبال عقب‌نشینی دریای خزر، بخشی از خلیج گرگان خشکیده و همزمان گرفتار آلودگی است

خشکی خلیج بزرگ

کارشناس سازمان نقشه‌برداری: از ۴۰۰ کیلومتر مربع وسعت خلیج گرگان، بیش از ۱۰۰ کیلومتر مربع خشک شده است

پاشنگاه در جزیره گرگان

(۱)

ایپام ما یک چهارم خلیج گرگان خشک شده است. آخرین ارزیابی سازمان نقشه‌برداری کشور این‌طور نشان می‌دهد. به دنبال عقب‌نشینی مداوم دریای خزر، پس‌روی این ذخیره‌گاه که بزرگ‌ترین خلیج دریای خزر است، شدت گرفته. پنج سال از زمان طرح وضعیت بحرانی خلیج گرگان می‌گذرد و هشدارها برای خشکیدن این زیستگاه راه به جایی نبرده است. پیش از این استاندار گلستان گفته بود، ادامه این روند تا چهار سال دیگر خلیج گرگان را خواهد خشکاند. اکنون مدت‌هاست پس‌روی آب، لایروبی نشدن صد ساله کانال‌های انتقال آب دریا، گرمای زمین، حفری‌ویه چاه‌های آب در مناطق بالادست گلوی خلیج را می‌فشرد.

در سال‌های اخیر شاهد روند سریع خشکیدن این خلیج به علت کاهش سطح تراز دریای خزر بوده‌ایم و روز گذشته یک کارشناس سازمان نقشه‌برداری کشور خبر داده که بر اساس مطالعات صورت گرفته حدود ۲۷ درصد از خلیج گرگان نسبت به زمان پرابی آن خشک شده است که ارزش زیستگاهی آن بیش از ارزش زیستگاهی تمام خلیج گرگان بوده است. کارشناسان تغییر اقلیم و گرمایش جهانی، برداشت بی‌رویه از سفره‌های آبی اطراف خلیج، کاهش بارندگی و افزایش تبخیر را به عنوان مهمترین دلایل خشک شدن خلیج گرگان مطرح می‌کنند. جدیدترین نظریه مبتنی بر داده علمی که از سوی سازمان نقشه‌برداری کشور ارائه شده سرعت خشک شدن خلیج گرگان بسیار نگران کننده است و آمارهای تازه نشان می‌دهد بیش از ۱۰۰ کیلومتر مربع از وسعت ۴۰۰ کیلومتر مربعی خلیج گرگان از دست رفته است. اینجا درست همان زیستگاهی است که سال گذشته شمار زیادی از پرندگان در آن تلف شدند (۴۰ هزار پرنده مهاجر در خلیج گرگان و میانکاله) و طبق اعلام دامپزشکی سمی‌شدن آب و بوتولویسم علت تلفات پرندگان مهاجر اعلام شد.

حالا ایرنا به نقل از فائزه سلامی، کارشناس سازمان نقشه‌برداری خبر داده است که «به

ازای یک سانتی‌متر کاهش سطح تراز آب دریای خزر حدود یک کیلومتر مربع از وسعت خلیج گرگان کاهش یافته و با افزایش رو به رشد گرمایش زمین و تغییرات اقلیمی و در نتیجه کاهش سطح تراز آب دریا لزوم پیش مستمر سطح دریای خزر و خلیج گرگان بیشتر می‌شود.»

[ک] خلیج به تالابی مرطوب

تبدیل می‌شود

حمید علیزاده لاهیجانی، معاون پژوهش و فناوری پژوهشگاه و مسئول تیم نمونه‌برداری تحقیقاتی میدانی در خلیج گرگان هم در بازدید از این ذخیره‌گاه در خصوص آخرین وضعیت خلیج گفته است: «کم توجهی به کاهش عمق و مساحت خلیج گرگان که در اثر عواملی چون کم‌شدن تراز آب دریای‌خزر، بسته‌شدن راه‌های ارتباطی مانند کانال خزینی، نرخ بالای رسوب‌گذاری در خلیج گرگان و میزان بالای ورود مواد مغذی به عنوان عامل رشد و تراکم بسیار زیاد علف‌های دریایی رخ می‌دهد، این خلیج را به یک تالاب مرطوب داخلی تبدیل خواهد کرد.» به گفته او بسته‌شدن دهانه خلیج گرگان باعث می‌شود این پهنه آبی به سرعت خشک شود چرا که میزان تبخیر دو برابر بیشتر از میزان بارش است و آب‌دهی رودخانه‌های

روودی به خلیج گرگان حتی در شرایط طبیعی آندقد نیست که بتواند کمبود آب را جبران کند. بر این اساس، در این شرایط تسهیل تبادل آب خلیج گرگان از مسیرهای طبیعی برای جلوگیری از خشک‌شدن این پهنه آبی ضروری است.

این شرایط درحالی‌است که حدود پنج سال از تشکیل کارگروه ملی نجات خلیج‌گرگان می‌گذرد. هر چند بالاخره در اول آبان امسال رییس سازمان محیط‌زیست مدیریت و احیای تالاب میانکاله و خلیج گرگان را یکی از اولویت‌های ستاد ملی هماهنگی و مدیریت تالاب ها اعلام کرد. عیسی کلاتری بر نگاه علمی و کاملاً تخصصی به استمرار اتصال آب دریای خزر به خلیج گرگان و همینطور استفاده از فناوری‌های نوین و به خصوص دانش سنسجش از دور در تعیین دقیق حجم آب مخزن تالاب‌های کشور برای تعیین حقبه و بررسی اثرات اکولوژیکی ناشی از نوسان‌های آب را ارزشمند دانست و بر توافق داده‌ها در ماه‌های مختلف سال و مناسله آنها در سال‌های مختلف تاکید کرد.

[ک] پساب کارخانه و فاضلاب خانگی

به خلیج می‌ریزد

عقب‌نشینی خطر به دنبال کاهش آب رودخانه ولگا و همینطور تغییرات

از سوی دیگر نابودی خلیج گرگان، نابودی ذخایر ارزشمند آبی دریای خزر را به همراه دارد. چنان که به گفته محسن یحیایی، معاون صید و بنادر ماهیگیری شیلات گلستان خشکی خلیج اکوسیستم آبی را به اکوسیستم خشکی تبدیل می‌کند و در خوش‌بینانه منطقه تبدیل به نیزار و علفزار و در بدبینانه‌ترین حالت به اکوسیستم نمک‌زار تبدیل شده و کانون ریزگرد خواهد شد. «خلیج گرگان زیستگاه و محل تغذیه ماهیان خاویاری، تلاچی (کلمه) و کفال پوزه باریک است و ادامه روند فعلی (افزایش آلودگی) و یا خشکی بیشتر می‌تواند روی ذخایر این گونه‌ها تأثیر سو بگذارد.» از نگاه او حتی اگر خلیج گرگان بیشتر از این هم خشک نشود، حجم زیاد ورود آلودگی‌ها به خلیج آینده پروژه‌های پرورش آبزیان و ذخایر ارزشمند آبی دریای خزر را تهدید می‌کند.

وحید خیرآبادی، معاون فنی اداره کل محیط زیست گلستان هم درباره وضعیت نگران‌کننده فعلی خلیج و افت سال به سال تراز خزر گفته است: «این وضعیت تردد و جابه‌جایی در منطقه را دچار مشکل می‌کند و مسائل پیرامونی در اقتصاد و گردشگری منطقه به همراه دارد چرا که رزق عده‌ای از مردم منطقه از طریق ماهیگیری و قایق‌رانی تأمین می‌شود.» بر این اساس به گفته او خشکی خلیج و بیرون زدن اراضی که پیش از این زیر آب بوده‌اند احتمال تصرفات ساحلی را افزایش می‌دهد. همچنین با افزایش جمعیت و افزایش پساب خروجی صنایع، پروژه‌های پرورش ماهی، سکونت‌گاه‌ها و جوامع محلی و تبادل کمتر آب خلیج دریا میزان آلاینده‌های خلیج افزایش یافته که هم حیات وحش و هم مردم منطقه را تهدید می‌کند.

خیرآبادی با اشاره به اینکه بوی نامطبوعی که مردم شهرهای نوکنده و بندرگز را آزار می‌دهد ناشی از آلودگی‌هاست، گفت: «وقتی در یک اکوسیستم تغییراتی همچون خشکی رخ می‌دهد شاهد اتفاقاتی خواهیم بود که برای ما غیرمنتظره و ناخوشایند است و باعث جابه‌جایی حیات وحش و از بین رفتن زیستگاه آن‌ها می‌شود.»

خلیج گرگان که در سده‌های پیشین و در دوره سطره قاجارها بر ایران با برخورداری از آب فراوان زمینة ایجاد بندرگاه‌هایی چون گز و ترکمن را فراهم کرده و از جمله مسیرهای ارتباطی ایران با اروپا از طریق شوروی به حساب می‌آمد. این زیستگاه از لحاظ اقتصادی و اکولوژیکی دارای اهمیت بوده و در تکثیر آبزیان، ماهیان استخوانی و غضروفی و جذب پرندگان مهاجر زمستانی نقش مهمی دارد.

ثبت خلیج گرگان در سال ۱۳۵۴ به همراه تالاب میانکاله و لیو زاغمرز در استان مازندران به عنوان نخستین مجموعه تالاب بین‌المللی جهان در فهرست تالاب‌های کنوانسیون رامسر ثابت کرد این خلیج و نواحی اطراف آن یک مجموعه ارزشمند زیست محیطی است که علاوه بر حفظ چرخه زیست دریای خزر در معیشت جوامع محلی اثرگذاری مستقیم دارد.

۳

اقلیم

ا معاون پژوهش و فناوری پژوهشگاه و مسئول تیم نمونه‌برداری تحقیقاتی میدانی در خلیج گرگان ا

کم‌توجهی به کاهش عمق و مساحت خلیج گرگان که در اثر عواملی چون کم‌شدن تراز آب

دریای خزر، بسته‌شدن راه‌های ارتباطی مانند کانال خزینی،

نرخ بالای رسوب‌گذاری در

خلیج گرگان و میزان بالای ورود مواد مغذی به عنوان عامل رشد

و تراکم بسیار زیاد علف‌های

دریایی رخ می‌دهد، این خلیج

را به یک تالاب مرطوب داخلی

تبدیل خواهد کرد

روزنامه

خبر

رهاسازی حقبه دریاچه

ارومیه از ماه دیگر

مدیر دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به آخرین وضعیت این دریاچه گفت: «از آذرماه تمامی سردهنه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه بسته می‌شود تا حقبه زیست محیطی آن به پیکره دریاچه برسد.»

فهراد سرخوش درباره آخرین وضعیت دریاچه ارومیه به ایسنا گفت: «درحال حاضر سطح تراز دریاچه ارومیه ۱۲۷۱٫۲۰ است که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته سه سانتیمتر کمتر است همچنین بر اساس آخرین گزارش‌ها وسعت دریاچه ارومیه ۲۲۵۰ کیلومتر مربع و حجم آب آن سه میلیارد و ۱۶۰ میلیون مترمکعب برآورد شده است.»او در ادامه با اشاره به اینکه از آذرماه تمام سردهنه‌های حوضه آبریز اعم از سدها و رودخانه‌های منتهی به دریاچه بسته می‌شوند تا حقبه زیست‌محیطی دریاچه به پیکره آن برسد، گفت: «از این‌رو از آذر ماه امسال تا اردیبهشت ماه سال آینده از سدها و رودخانه‌ها به سمت دریاچه ارومیه رهاسازی آب خواهیم داشت.»

به گفته سرخوش نامه‌نگاری‌ها برای رهاسازی آب انجام شده است. کارگروهی برای مشخص کردن منابع و مصارف سدها در استان آذربایجان‌شرقی و آذربایجان‌غربی پس از برآورد منابع و مصارف حقبه زیست محیطی دریاچه را مشخص و طی شش ماه آن را رهاسازی می‌کند. از سوی دیگر قرار است که امسال پروژه‌هایی چون طرح انتقال آب زاب و ساخت تصفیه‌خانه‌ها نیز به بهره‌برداری برسد که بتدریج با بهره‌برداری این پروژه‌ها حجم آب دریاچه نیز بیشتر خواهد شد.

حبس در انتظار متخلفان

تولید غیرمجاز ذغال

رییس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان شهریار از محکومیت حبس برای ۱۱ متخلف تولید غیرمجاز ذغال در این شهرستان خبر داد.

به گزارش ایلنا، شیدا اکار با بیان اینکه پیرو شکایات واصله و بررسی کارشناسان محیط زیست مبنی بر فعالیت غیر مجاز تعداد زیادی کوره ذغال چوب در صباشهر، اظهاربه لازم برای صاحبان این کوره ها صادر شد، گفت: «به دلیل ادامه روند آلودگی و بی‌توجهی به اختلاربه های ابلاغی از سوی متصدیان این کوره های غیرمجاز، موضوع از طریق مراجع قانونی پیگیری و برای متخلفان پرونده قضایی تشکیل شد.» او افزود: «در این پرونده به استناد ماده ۶۸۸ و ۶۹۰ قانون مجازات اسلامی و مواد ۱۱ و ۱۲ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست، حکم محکومیت برای ۱۱ نفر از متخلفان که بیش از ۳۰ کوره غیرمجاز تولید ذغال احداث کرده بودند، هر کدام به مدت یک سال حبس صادر شد.» اکار با اشاره به اینکه آلودگی هوا، تهدید سلامت عمومی، تغییر در کیفیت و کاربری اراضی کشاورزی و باغی، تجاوز به حریم رودخانه و نابودی گونه های گیاهی از تبعات ایجاد کوره‌های‌ذغال غیرمجاز توسط افراد سودجو است، عنوان کرد: «محیط زیست در راستای وظیفه ذاتی خود با جدیت با هرگونه تخریب و آلودگی محیط زیست برخورد می‌کند.»

۲۰ قوچ و میش را به

بخش خصوصی دادند

۲۰ فرد قوچ و میش پارک پردیسان بجنورد برای تکثیر به بخش خصوصی واگذار شد و کار زنده‌گیری و انتقال این حیوانات آغاز شده است. آن طور که معاون فنی اداره‌کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی گفته است این قوچ و میش‌های پرورش داده شده کشتار و برای پاسخ به ذائقه افراد به گوشت وحوش، عرضه می‌شوند.

حبیب لشکری در گفت‌وگو با ایرنا، گفت: «پیش از این، بهای قوچ و میش برای واگذاری به بخش خصوصی، به میزان نصف ضرر و زیان ناشی از تلف کردن این حیوان تعیین شده بود اما این میزان برای سرمایه گذار صرفه اقتصادی ندارد، از این رو منتظر تعیین و اعلام قیمت جدید برای واگذاری وحوش هستیم.»

معاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی با بیان اینکه سرمایه گذار تعهد کرده است که قوچه مربوط را پرداخت کند، گفت: «سرمایه گذار، طرح ارائه‌داری مرکز تکثیر و پرورش قوچ و میش وحشی را به بهره‌برداری رسانده است و فعالیت خود را زیر نظر این اداره کل آغاز کرده است.»

به گفته قوچ و میش از این، ۱۰ راس مرال از پارک پردیسان بجنورد به مرکز تکثیر و پرورش این گونه وحشی در شهرستان جاحرم منتقل شده بود و قرار است ۱۰ راس دیگر هم منتقل شود.

هشدار هواشناسی درباره تداوم باران

سازمان هواشناسی درباره تداوم بارش باران و وزش باد موقت در نقاط مختلف کشور هشدار زرد صادر کرد. بارش باران در حالی در نقاط مختلف کشور ادامه دارد که روز گذشته هوای شهرهای مشهد، اهواز، کرج و همدان به ترتیب با شاخص‌های ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۱ و ۱۱۸ در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس قرار داشت. سازمان هواشناسی با صدور هشدار زرد رنگ آورده است: «بارش باران و وزش باد موقت در نقاط مختلف کشور پیش‌بینی می‌شود. این شرایط جوی امروز (۲۷ آبان ماه) در استان‌های گیلان، مازندران، گلستان، جنوب آذربایجان شرقی، اردبیل، آذربایجان غربی و شمال استان‌های کردستان، زنجان، قزوین، البرز و خراسان شمالی و در روز چهارشنبه (۲۸ آبان ماه) در استان‌های گیلان، مازندران، گلستان، خراسان شمالی، خراسان جنوبی جنوب کرمان نیمه شرقی هرمزگان و شمال استان‌های اصفهان، البرز، تهران، سمنان، خراسان‌رضوی پیش‌بینی می‌شود.» بنابراین پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که امروز بارش در سواحل دریای خزر و ارتفاعات البرز تشدید می‌شود و در استان‌های کردستان، زنجان، همدان، مرکزی و جنوب آذربایجان‌شرقی و آذربایجان‌غربی بارش پررکنده بارن دور از انتظار نیست.بر این اساس بارش باران و وزش باد موقت پنج‌شنبه (۲۹ آبان ماه) دراستان‌های گیلان، مازندران، اردبیل،

بر اثر حاکمیت شرایط جوی

کنونی، سازمان هواشناسی

اختلال در تردد جاده‌ای،

احتمال جاری شدن روان

آب، برخورد صاعقه در

استان‌های جنوبی و در

مناطق مرتفع بارش برف

پیش‌بینی و نسبت به

اجتناب از تردد غیرضروری،

اتراق‌نکردن در اطراف

رودخانه‌ها، پاک‌سازی معابر

و کانال‌ها و احتیاط در صعود

به ارتفاعات توصیه کرد

۳۹ بسته گسترش کارآفرینی حوزه گیاهان دارویی معرفی شد

روزنه امید برای رونق صنعت پرسود گیاهان دارویی

خیرگزاری صلواتی و سلفی

ایپام ما| کشت و فرآوری گیاهان دارویی یکی از بخش‌های جذاب اقتصادی در جهان است. چنان‌که بررسی میزان تجارت جهانی گیاهان دارویی نشان می‌دهد این فعالیت اقتصادی ۱۰۷ میلیارد دلار گردش مالی سالانه دارد و طبق پیش‌بینی‌های انجام شده این رقم تا سال ۲۰۲۵ به بیش از ۴۵۰ میلیارد دلار افزایش می‌یابد. ایران هم یکی از کشورهای مستعد توسعه کشت و فرآوری گیاهان دارویی است. پیش از به گفته حسین زینلی مجری طرح گیاهان دارویی، چند هزار گونه گیاه دارویی در کشور داریم که تنها سه گونه آن ۴۰۰ میلیون دلار ارزشی برای کشور دارند که می‌توان این رقم را تا یک میلیارد دلار افزایش داد. در حال حاضر ارزش صادرات گیاهان دارویی کشور معادل ۶ درصد از کل صادرات را شامل می‌شود که به گفته زینلی می‌توان این سهم را در صادرات غیر نفتی افزایش داد

مجری طرح گیاهان‌دارویی چندنی پیش به خیرگزاری فارس گفته بود که تحریم‌ها بر بازار گیاهان دارویی ایران اثر مثبت داشته است. به گفته زینلی تحریم‌ها باعث شد که شرکت‌های غایبی و دارویی از گیاهان دارویی داخل بیشتر استفاده کنند و این صنعت توسعه بیشتری پیدا کرد به طوری که امسال در مجموع به ارزش ۵۵۰ میلیون دلار گیاهان دارویی صادر شد. زینلی تصریح کرده: تحریم‌ها اثر بسیار خوبی روی توسعه گیاهان دارویی گذاشت چرا که واردات با محدودیت‌هایی انجام شده و به دلیل این شرکت‌ها و کارخانه‌ها به استفاده بیشتر از محصول‌های داخلی روی آورده‌اند به طوری که کارخانجات فرآوری و همچنین تولید عصاره و اسانس با استفاده از گیاهان دارویی داخل بیشتر فعال شده‌اند. به گفته او هر چند در تأمین ارز هم مشکلاتی وجود داشته اما «منشا خیر و برکت» شد و شرکت‌ها واردات کمتری کردند و باعث شد آنها از گیاهان دارویی داخلی بیشتر استفاده کنند. به گفته مجری طرح گیاهان دارویی امسال ۲۵ هزار هکتار کشت جدید گیاهان دارویی در کشور انجام

صنعت

معاون وزیر صنعت

کالاهای اساسی در گمرک نمی‌مانند

معاون بازرگانی داخلی وزارت صمت گفت: وضع ذخایر استراتژیک کشور در شرایط بسیار خوبی است و روند ورود کالا به کشور فوق‌العاده تسهیل شده و کالا در گمرک نمی‌ماند. به گزارش ایسنا، عباس قبادی با اشاره به تسریع ترخیص کالاهای اساسی از بنادر و گمرکات گفت: ۳۰۷ میلیون تن کالای اساسی در گمرکات بوده است، ۴ میلیون تن هم دیگر کالا بوده و الباقی نیز کالاهای کانتینری که در مجموع ۸.۳ میلیون تن کالا بوده است. او ادامه داد: با صدور دستورالعمل جدید، تاکنون ۱.۳ میلیون تن کالا ترخیص شده است. معاون بازرگانی داخلی وزارت صمت اضافه کرد: حدود ۴۰۰ هزار تن در حال ترخیص است و حدود ۶۰۰ هزار تن کالا هم کار ترخیص‌شان در حال انجام است. قبادی همچنین افزود: ۲۰۰ هزار تن برنج ماهها در گمرکات مانده بود که به سرعت حدود ۴۰ درصد آن ترخیص شده است. به گزارش ایسنا، مهرداد جمال ارونقی، معاون کل گمرک هم درباره ترخیص کالاهای اساسی گفت: تمام تلاش ما این است که کالا به وفور در بازار باشد وقتی کالا فراوان در بازار باشد قیمت‌ها کاهش خواهد یافت. دبیر ستاد تنظیم بازار افزود: همه

کالاهایی که وارد می‌شود باید ثبت سفارش و ثبت آماری داشته باشد و بحث ارز آن هم تعیین تکلیف شده باشد. این مقام مسئول در گمرک ایران در ادامه با اشاره به این‌که گمرک در رابطه با کلیه مواد اولیه و قطعات و ملزومات مرتبط با تولید با تشخیص و تأیید وزارتخانه اقدام به ترخیص کالاها تا سقف ۹۰ درصد بدون کد رهگیری بانک می‌کند افزود: اخذ کلیه مجوزهای قانونی لازم برای ترخیص درصدی کالاها مانند مجوزهای سازمان ملی استاندارد، بهداشت، جهاد کشاورزی قبل از خروج کالا تا سقف اعلام شده در سامانه الزامی است. ارونقی

سرمایه‌گذاری در پروژه‌های گیاهان دارویی و طب سنتی، بحث و بررسی پیرامون احکام پیشنهادی در حوزه صنعت گیاهان دارویی و طب سنتی برای برنامه ششم و همچنین بحث و بررسی پیرامون اولویت‌بندی در مزیت‌های اقتصادی و نسبی تولید در استان‌ها، از جمله برنامه‌های این کارگروه است. ارائه برنامه‌های پیشنهادی به ستاد در راستای رفع ۳۹ بسته کارآفرینی در حوزه گیاهان دارویی معرفی شد. به گزارش ایسنا، مبنی بر صنعت گیاهان دارویی در ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی برای اجرایی سازی سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی، از دیگر اهداف این کارگروه به شمار می‌رود. بر اساس اعلام معاونت علمی، ۳۹ بسته کارآفرینی و اولویت‌های حمایت در دو حوزه دامپزشکی و بذر در سایت این ستاد بارگذاری شده است.

دبیر ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری گفت: بیش از یک هزار شرکت فناور در زنجیره ارزش صنعت گیاهان دارویی و طب سنتی کشور فعالیت می‌کنند که ۱۸۶ مورد آنها

صادرات گیاهان دارویی و فرآورده‌های طبیعی خبرداده است. به گزارش ایرنا، او گفته صادرات گیاهان دارویی در سال گذشته ۵۷۰ میلیون دلار ارزش‌آوری داشته است و درآمد ارزی صادرات داروها و فرآورده‌های گیاهی سالانه نزدیک به ۱۰۰ میلیون دلار برآورد می‌شود. « محمد حسن عصاره » افزود: حجم صادرات گروه داروها و فرآورده‌های گیاهی نسبت به چند سال اخیر افزایش چشمگیری داشته است. دبیر ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اظهارداشت: این ستاد، تدوین راهبردهای صادراتی را با مشارکت شرکت های پیشرو در زمینه گیاهان دارویی و فرآورده های طبیعی در دست اقدام دارد و در این راستا کارگروهی برای شناسایی بازار گیاهان دارویی و فرآورده های طبیعی و شناسایی ظرفیت‌های کشور تشکیل داده‌ایم. با تشکیل این کارگروه و انجام بررسی ها پس از نهایی‌سازی، فهرست کشورهای مقصد صادراتی به تفکیک انواع گیاهان دارویی و فرآورده های طبیعی مشخص خواهد شد. عصاره، کشورهایی همچون عراق به ویژه اقلیم کردستان، افغانستان، آذربایجان و امارات را از مقاصد صادراتی فرآورده‌های دارویی و آرایشی کشور نام برد. او در مورد صادرات فرآورده‌های صنعت گیاهان دارویی اذعان داشت: با توجه به سیاست‌های توسعه افزایش صادرات فرآورده‌های با ارزش افزوده بالا که در سیاست‌های کلان نظام و همچنین سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی تاکید ویژه ای بر آن شده است، اقدامات موثری صورت گرفته که نتایج آن را می‌توان در افزایش شرکت‌های صادرکننده محصول‌های و فرآورده‌های گیاهان دارویی به ۱۵۰ شرکت طی چندسال اخیر مشاهده کرد. دبیر ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به تأثیر دو عامل تحریم و افزایش نرخ ارز بر روند صادرات حوزه محصول‌های فرآورده‌های گیاهان دارویی در چند سال اخیر اشاره کرد و گفت: با این حال می‌توان از چالش های پیش رو، حداکثر بهره برداری را برد و نرخ صادرات را به آنچه در افق ۱۴۰۴ پیش بینی کرده‌ایم، نزدیک کرد. خوشبختانه با اقدامات و الزامات سند ملی گیاهان دارویی در داروهای گیاهی و فرآورده‌های طبیعی و با هماهنگی و همکاری میان همه دستگاه های اجرایی متولی این حوزه، فعالیت‌های متعددی صورت گرفته که با دستاوردهایی همراه بوده است. او گفته است در این راستا مطالعات متعددی در موسسات تحقیقاتی وزارت جهاد کشاورزی برای معرفی گونه ها و رقم‌های جدید، اهلی سازی و تدوین استاندارد ملی بذور و محصول‌های گیاهان دارویی صورت گرفته است ضمن آن که وزارت جهاد کشاورزی برنامه ۵ ساله برای توسعه گیاهان دارویی تدوین کرده که بر مبنای آن اولویت های کشت و مقادیر مورد نیاز تولید برای هر منطقه مشخص شده است.

چارسوق

میزان تجارت جهانی گیاهان

دارویی نشان می‌دهد این

فعالیت اقتصادی ۱۰۷ میلیارد

دلار گردش مالی سالانه دارد و

طبق پیش‌بینی‌های انجام شده

این رقم تا سال ۲۰۲۵ به بیش

از ۴۵۰ میلیارد دلار افزایش

می‌یابد

خبر

صعود ۱۶ هزار واحدی

شاخص بورس

حرکت صعودی شاخص بورس همچنان ادامه‌دار است و شاخص کل با معیار هم وزن و شاخص کل فرابورس روز گذشته صعودی بودند.به گزارش ایسنا، معاملات روز گذشته بازار سرمایه در حالی به پایان رسید که شاخص کل این بازار با ۱۶ هزار و ۳۹۰ واحد افزایش رقم یک میلیون و ۲۷۳ هزار واحد را ثبت کرد. شاخص کل با معیار هم وزن نیز ۵۳۳ واحد افزایش یافت و به رقم ۳۷۰ هزار و ۱۳۹ واحد رسید. معامله‌گران امروز ۹۸۴ هزار معامله به ارزش ۸۳ هزار و ۳۱۴ میلیارد ریال انجام دادند. ملی صنایع مس ایران، فولاد مبارکه اصفهان، ایران خودرو، بانک ملت، پالایش نفت اصفهان، گسترش نفت و گاز پارسیان و پالایش نفت تهران نسبت به سایر نمادها بیشترین تأثیر مثبت را روی بورس گذاشتند.شاخص کل فرابورس هم با ۵۷ واحد افزایش به رقم ۱۶ هزار و ۹۶ واحد رسید. معامله‌گران این بازار ۵۵۶ هزار معامله به ارزش ۴۵ هزار و ۷۲۸ میلیارد ریال انجام دادند.سرمایه گذاری مالی سپهر صادرات و صنعتی میتو نسبت به سایر نمادها بیشترین تأثیر منفی و درمقابل سرمایه‌گذاری صبا تامین، پتروشیمی مارون، مدیریت انرژی امید تاپان‌پور، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه و شرکت آهن و فولاد ارفع نسبت به سایر نمادها بیشترین تأثیر مثبت را روی فرابورس گذاشتند.

تشدید رکود بازار

خودرو با افزایش

محدودیت‌های کرونایی

نایب رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو تهران گفت: گرچه در هفته‌های گذشته شرایط بی‌ثبات ارزی و کاهش نرخ دلار رکود سنگینی بر بازار خودرو حاکم کرده بود، اما محدودیت‌های کرونایی سبب شده تا این رکود شدیدتر از قبل شود.نعمت‌الله کاشانی‌نسب در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا در تشریح وضعیت این روزه‌های بازار خودرو افزود: بازار خودرو شدیدتر از هفته‌های گذشته در رکود مطلق فرو رفته و محدودیت‌های کرونایی باز بودن نمایشگاه‌ها تا ساعت ۱۸ هم سبب شده این رکود شدیدتر شود. او گفت : با توجه به اینکه در عمل هیچ خرید و فروشی در بازار انجام نمی‌شود، نمی‌توان قیمتی برای خودروها اعلام کرد و نرخ‌هایی که در برخی سایت‌ها و فضای مجازی آگهی می‌شود به هیچ عنوان مورد تأیید نیست.کاشانی‌نسب ادامه‌داد: با این حال قیمت خودروهای داخلی، مونتاژی و خارجی در این روز نسبت به هفته گذشته دو تا سه درصد کاهش نشان می‌دهد که برای خودروهای خارجی به دلیل بزرگتر بودن حباب قیمت آنها، ریزش سنگین‌تر است. او تصریح‌کرد: در ۱۰ روز گذشته قیمت خودروها به‌طور متوسط با افت ۲۵ درصدی همراه بوده، اما همه منتظرند ببینند با روند کاشی نرخ ارز که هر از گاهی دوباره افزایشی می‌شود، بالاخره در این بازار چه اتفاقی خواهد افتاد.

رییس کل بانک مرکزی:

آمادگی بانک‌ها برای

پرداخت تسهیلات به

افراد فاقد حقوق ثابت

رییس کل بانک مرکزی از آمادگی نظام بانکی برای پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به خانواده‌های یارانه بگیر فاقد حقوق ثابت خبر داد و گفت: این تسهیلات در صورت موافقت دولت و تقبل مابه‌التفاوت نرخ سود این تسهیلات، از محل تسهیلات کرونایی پرداخت خواهد شد. عبدالناصر همتی در نشست معاون اول رئیس جمهوری با مدیران ارشد شبکه بانکی که دیروز به منظور بررسی عملکرد و برنامه های نظام بانکی در سال جهش تولید برگزار شد، افزود: ۸۰ لی ۹۰ درصد تا‌نایم‌ن مالی پروژه های کشور بر عهده نظام بانکی است و با توجه به پیچیدگی شرایط کنونی، حفظ آرامش نظام بانکی باید در اولویت باشد. او با بیان اینکه کنترل همزمان نرخ تورم، نقدینگی و نرخ ارز و مراقبت از سایر بازارها و نیز حمایت از جهش تولید، شرایط پیچیده ای را برای بانک مرکزی و نظام بانکی ایجاد کرده است، گفت: همچنین تکالیف دولت و مجلس به نظام بانکی علیرغم تحریم‌ها و کاهش شدید درآمد‌های نفتی به این پیچیدگی افزوده که خوشبختانه نظام بانکی تاکنون از این آزمون سربلند بیرون آمده است. همتی همچنین با پیش بینی بهبود شاخص های اقتصادی در آبان ماه نسبت به ماه قبل گفت: رشد بخش غیرنفتی کشور در نیمه دوم سال گذشته بهبود یافت و در سه ماهه اول امسال کمتر از یک درصد منفی شد و این مهم ریشه در حمایت بانک ها از جهش تولید به ویژه پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش به بخش‌های اقتصادی و تولیدی کشور دارد؛ به طوری که سرمایه در گردش بخش‌های صنعت و کشاورزی به ترتیب ۷۴ و ۶۹ درصد رشد داشته است.

طرح فائو در بهبود ظرفیت نظام‌های کشاورزی و روستایی ایران

مشارکت‌کنندگان در کارگاه آغازین ضمن بررسی الزامات و چالش‌های اجرای این پروژه، پیشرفت‌های حاصل در مرحله ابتدایی پروژه را نیز مورد بحث قرار دادند. کارشناسان حاضر در این نشست، همچنین پیشنهادهای مطرح‌شده درباره راهبردهای استانی «مدیریت آب و همچنین دست‌اندرکاران ایرانی را در زمینه مدیریت آب و خاک جهت رسیدگی و کاهش خسارات و آسیب‌های ناشی از سیلاب‌ها به بخش کشاورزی را تقویت می‌کند.» بودکر افزود: «هدف تمامی این فعالیت‌ها کاهش خطرپذیری و ارتقای تاب‌آوری دست‌اندرکاران و توانمندسازی آن‌ها برای مقابله با رخدادهای شدید اقلیمی آتی و در نتیجه بهبود امنیت غذایی و تغذیه جوامع کشاورزی متأثر از سیلاب‌ها در استان‌های هدف است.»

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، فاز اجرایی پروژه همکاری‌های فنی ارتقای تاب‌آوری جوامع روستایی و نظام‌های کشاورزی ایران را آغاز کرد. این پروژه که از سوی فائو تأمین مالی شده است، بر بهبود دانش و ظرفیت دست‌اندرکاران ایرانی در زمینه مدیریت آب و خاک در چهار استان گلستان، خوزستان، لرستان و سیستان‌و بلوچستان متمرکز است. در این راستا، فائو با هدف تقویت نظام‌ها و سازوکارهای ملی مدیریت خطرپذیری بلایا در کشور، توان تخصصی خود را در اختیار طرف‌های ایرانی قرار می‌دهد.

در این خصوص، فائو با برگزاری یک کارگاه آغازین، دست‌اندرکاران مختلف این پروژه که شامل کارشناسانی از معاونت آب‌و خاک وزارت جهاد کشاورزی؛ وزارت نیرو؛ سازمان هواشناسی؛ سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری؛ دفتر کاهش خطرپذیری بلایای وزارت جهادکشاورزی، مقامات استانی و اجتماعات محلی هستند را گردهم آورد تا زمینه برقراری یک نظام ملی پایش کشاورزی جهت برداشتن گام‌های لازم برای اجرای این پروژه را فراهم‌سازد.

حیات وحش

کنارصندل | به همت تعدادی از جوانان روستای باغبانویه در جیرفت، یک بهله عقاب زخمی برای مداوا و بازگشت به طبیعت به مسئول محیط زیست این شهرستان تحویل داده شد.

هنر

ایرنا | تئاتر از شاخه‌های حوزه فرهنگ و هنر در هفته جاری با اتفاقات متعدد روبه‌رو بود که از مهمترین آنها می‌توان به تلاش برای تبدیل مجموعه تئاتر شهر به عنوان یکی از قطب‌های گردشگری هنری پایتخت تا ادامه روند اجراها و نمایش برخط آثار تئاتری در روزهای کرونایی کشور اشاره کرد.

میراث

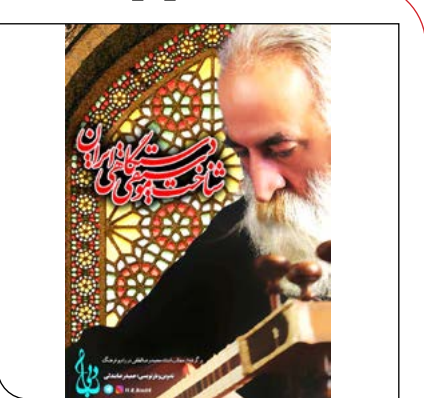
ایرنا | علی اصغر مونسان وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در نامه‌ای به بهمن مرادیا استاندار کردستان، مراتب ثبت ۱۱ اثر منقول فرهنگی تاریخی را ابلاغ کرد.

خبر

زنده یاد حسین رنجبران متولد سال ۱۳۲۵ در همدان است. او یکی از شاگردان استاد امیرخانی بود که در سال ۶۵ موفق به اخذ مدرک ممتاز و در سال ۸۶ موفق به اخذ مدرک فوق ممتاز از انجمن خوشنویسان ایران شد. او بیش از ۲۰ سال به عنوان استاد خوشنویسی در استان همدان فعالیت می‌کرد.

قفسه

شناخت موسیقی دستگاهی ایران | حمیدرضا بندلی

مطالب پیش رو، برگرفته از سلسله برنامه های شناخت موسیقی دستگاهی ایران، با اجرای استاد گرانقدر جناب «حمیدرضا الطفی» در رادیو فرهنگ می باشد. که به منظور تدوین و تسهیل در ارتقای سطح طالبان شناخت موسیقی دستگاهی ایرانی (با قابلیت مرور و استفاده چند باره به عنوان مرجع به رشته تحریر در آمده است. در این راستا ممتنهای سعی در حفظ «امانت گشتار» و «بت تک تک نکات» شده است. لیکن باتوجه به تعدد و تنوع و پراکندگی موضوعات مطروحه، (و همچنین با توجه به وجود تفاوت در شیوه بیان گفتاری، و اساس نحوه ثبت نوشتاری) بازنویسی برخی جملات (با حفظ محتوا و مضمون) و اتخاذ ترتیب بندی و تدوین جدید برای آن در دستور کار قرار گرفت. لازم بذکر است که متأسفانه کار ضبط مجموعه برنامه یاد شده فقط تا برنامه ۵۹ ادامه یافت. همین تعداد را می توان در سه بخش از لحاظ محتوایی و موضوعی تقسیم بندی کرد که مطالب برگرفته از مطالب استاد محمدرضا نعمتی در زاد و فرهنگ پیش رو دربردارنده بخش اول شامل: آشنایی، مایه ها و دستگاه های تاریخ و مکاتب می باشد.

عکس نوشت

«حمیده عباسعلی» بانوی المپیک کاراته ایران گفت: پس از جراحی مجدد در آلمان، روند درمانم به خوبی طی می‌شود تا بتوانم دوباره تمریناتم را با قدرت آغاز کنم. وی که اواخر سال گذشته در لیگ جهانی اتریش دچار پارگی رباط صلیبی شده بود، در آلمان و زیر نظر پزشک ایرانی جراحی کرد.

گنج نامه

مولوی |
تو دیدی هیچ عاشق را که سیری بود از این سودا
تو دیدی هیچ ماهی را که او شد سیر از این دریا
تو دیدی هیچ نقشی را که از نقاش بگریزد
تو دیدی هیچ وامق را که عذرا خواهد از عذرا
بود عاشق فراق اندر چو اسمی خالی از معنی
ولی معنی چو معشوقی فراغت دارد از اسما
تویی دریا منم ماهی چنان دارم که می‌خواهی
بکن رحمت بکن شاهی که از تو مانده‌ام تنها
ایا شاهنشاه قاهر چه قحط رحمتست آخر
دمی که تو نه‌ای حاضر گرفت آتش چنین بالا
اگر آتش تو را ببند چنان در گوشه بنشیند
کز آتش هر که گل چینه دهد آتش گل رعنا
عذابت این جهان بی‌تو مبادا یک زمان بی‌تو
به جان تو که جان بی‌تو شکنجه‌ست و بلا بر ما
خیالت همچو سلطانی شد اندر دل خرامانی
چنانک آید سلیمانی درون مسجد اقصی
هزاران مشعله برشد همه مسجد نور شد
بهشت و حوض کوثر شد پر از رضوان پر از حورا
تعالی الله تعالی الله درون چرخ چندین مه
پر از حورست این خرگه نهان از دیده اعمی
زهی دلشاد مرغی کو مقامی یافت اندر عشق
به کوه قاف کی یابد مقام و جای جز عنقا
زهی عنقای ربانی شهنشاه شمس تبریزی
که او شمسیت نی شرقی و نی غربی و نی در جا

آسمان نما

ماموریت "کرو-۱" باز هم به تعویق افتاد

پرتاب ماموریت "کرو-۱" به دلیل وژش شدید باد به روز یکشنبه موکول شده است و اگر همه چیز طبق برنامه پیش رود این ماموریت یکشنبه ۱۵ نوامبر ساعت ۷:۲۷ شب به وقت منطقه زمانی شرقی (ساعت ۳:۵۷ بامداد دوشنبه به وقت تهران) انجام خواهد شد. فضاوردان این ماموریت یکشنبه از مجتمع پرتاب ۳۹ پایگاه فضایی کندی زمین را به مقصد ایستگاه فضایی بین‌المللی ترک خواهند کرد. این فضاوردان که طی این ماموریت موسوم به اکسپدیشن ۶۴/۶۵ به ایستگاه فضایی بین‌المللی خواهند رفت حدود شش ماه در ایستگاه فضایی بین‌المللی خواهند ماند و سپس در ماه مه ۲۰۲۱ به زمین باز خواهند گشت. طی این ماموریت جدید فضاوردان ناسا به نام‌های "مایکل هایپکینز" (Michael Hopkins) و "ویکتور گلاور" (Victor Glover) و "شانوون واکر" (Shannon Walker) و سوئیچی ناگوچی (Soichi Noguchi) فضاورد ژاپنی برای شش ماه اقامت به ایستگاه فضایی بین‌المللی اعزام خواهند شد. مقامات انتظار دارند حدود ۲۵۰ هزار نفر در مراسم پرتاب این ماموریت شرکت کنند و به این دلیل اظهار نگرانی کرده‌اند زیرا در این زمان و شیوع بیماری کووید-۱۹ این کار می‌تواند خطرناک باشد و همه اینها در حالی است که تاکنون ۱۱ میلیون نفر در ایالات متحده به کروناویروس مبتلا شده‌اند.

مدرسه

چرا نباید به حیوانات باغ وحش غذا بدهیم

غذاهایی که به صورت مصنوعی و دستی توسط بازدیدکنندگان باغ‌وحش‌ها به حیوانات داده می‌شوند، نه تنها از نظر مواد مغذی کافی نیستند بلکه می‌توانند مشکلات متعدد بهداشتی را هم برای آن‌ها به وجود بیاورند. کلیه حیوانات در باغ‌وحش‌های استاندارد رژیم غذایی مشخص و خاص خود را دارند و بر هم خوردن این رژیم برای سلامت آن‌ها مضر است.

دریاچه ارومیه

با نام سابق دریاچه رضاییه، در شمال غربی ایران و ۱۵ کیلومتری ارومیه در منطقه آذربایجان غربی و بین دو استان آذربایجان شرقی و غربی قرار گرفته است. این دریاچه با ۱۳۵ تا ۱۵۰ کیلومتر طول و ۱۵ تا ۵۰ کیلومتر عرض، در سال ۱۹۸۶ میلادی وسعتی بین ۴۷۵۰ تا ۶۱۰۰ کیلومتر مربع و حجم آبی حدود ۲۳ کیلومتر مربع در بین بیش از ۳۰۰ دریاچه روی زمین یکی از بزرگ ترین آن‌ها و با داشتن ۲۱۷ تا ۲۲۰ گرم در لیتر از نمک های مختلف به صورت محلول، یکی از بزرگترین دریاچه های فوق اشباع از نمک در دنیا بوده است. با آخرین گزارشات در سال ۲۰۱۹ وسعت این دریاچه به ۲۲۸۸ کیلومتر مربع رسیده است. این دریاچه دارای ۱۰۲ جزیره کوچک و بزرگ است که از مهمترین آنها می‌توان به آرزو، اسپیر، اشک، اسلامی، کرس، ناهید، آذر، آتش، اشکو، امید و بهرام اشاره کرد. جزیره کیودان که با نام قدیمون زمانی معروف است یکی از بزرگترین جزایر دریاچه ارومیه و در حاشیه جنوب شرقی دریاچه واقع است. این جزیره با ۳۳۰۰ هکتار وسعت، دارای گونه‌های مهم گیاهی همچون پسته

سالگشت

سال گذشته در چنین روزی روزنامه ما موضوع نگرانی مردم از افزایش قیمت بازار به بهانه افزایش نرخ بنزین را بررسی کرد

پسماند

کرم ایزینیا چیست؟

کرم ایزینیا فوتیبا تحت عناوین مختلفی از قبیل: کرم قرمز، کرم صورتی، کرم ارغوانی، کرم ببری، کرم طعمه و در ایران مشهورترین نژاد و البته کمیاب‌ترین گونه در ایران (تایگر) نامیده می‌شود. کرم های زنده به رنگ ارغوانی یا قهوه ای ای حتی تیره تر دیده می‌شوند. رنگ بدن کرم‌ها در قسمت شکم، کدرتر است. این کرم‌ها بسیار پرجاذبه بوده و قادر به تحمل طیف وسیعی از نوسانات دما و رطوبت می‌باشند. فرایند تولید کرم پوسال در این نوع کرم نیز به دلیل سازگاری غذایی با مواد آلی، بسیار آسان انجام می‌گیرد، یعنی این کرم‌ها می‌توانند از انواع

